

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 24.09.1971, sp. zn. 1 Cz 68/71, ECLI:CZ:NS:1971:1.CZ.68.1971.1

Číslo: 67/1972

Právní věta: Právo osobního užívání bytu zanikne, nabude-li uživatel bytu vlastnictví k tomu, v němž byt je. Zánikem tohoto vlastnictví k tomu se právo osobního užívání bytu neobnoví.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 24.09.1971

Spisová značka: 1 Cz 68/71

Číslo rozhodnutí: 67

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Byt, Hospodaření s byty, Právo osobního užívání bytu, Vlastnické právo, Zánik práv a povinností

Předpisy: 99/1963 Sb. § 6

§ 120

§ 136

§ 153 40/1964 Sb. § 132

§ 498 41/1964 Sb. § 40

§ 7

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 67/1972 sb. rozh.

Právo osobního užívání bytu zanikne, nabude-li uživatel bytu vlastnictví k tomu, v němž byt je. Zánikem tohoto vlastnictví k tomu se právo osobního užívání bytu neobnoví.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR z 24. 9. 1971, [1 Cz 68/71](#))

Žalobce se domáhal, aby bylo žalovaným uloženo vyklidit byt v rodinném domku čp. 980 v P. do 15 dnů od přidělení náhradního bytu. Uváděl, že právní důvod užívání bytu žalovaným odpadl, když pravomocným rozhodnutím soudu bylo zrušeno spoluvlastnictví žalobce a žalovaných k tomuto domu a provedeno vypořádání příkázáním domu do vlastnictví žalobce za náhradu.

Žalovaní uváděli, že v bytě nebydlí bez právního důvodu a že k němu mají užívací právo, protože byt byl rozhodnutím MNV v P. ze 17. 8. 1948 přidělen do užívání V. V., manželce žalované F. V. a otci

žalovaného ing. V. V., který dne 14. 8. 1962 zemřel, po něm se stali uživateli tohoto bytu žalovaní a na tom nic nezměnila skutečnost, že se v mezidobí stali také spoluvlastníky domku. Žalovaní proto namítali, že vzhledem k jejich trvajícím užívacím právům k bytu není v této věci dána pravomoc soudu, protože jen místní národní výbor může zrušit právo užívání bytu ve prospěch vlastníka rodinného domku.

Okresní soud v Nymburce řízení podle ustanovení § 104 odst. 1 o. s. ř. zastavil a věc postoupil k projednání MNV v P., když dospěl k závěru, že soudní pravomoc v této věci není dána vzhledem k ustanovením § 7 odst. 1 o. s. ř. a § 40 zákona č. 41/1964 Sb. Soud prvního stupně vycházel z existence blíže neurčeného užívacího práva žalovaných k bytu i z toho, že nabytím spoluvlastnictví k domku se na tomto užívacím právu žalovaných nic nezměnilo a že žalovaní i po zrušení spoluvlastnictví zůstali uživateli bytu na základě předchozího rozhodnutí o přidělení bytu jejich manželu a otci v r. 1948.

Nejvyšší soud ČSR rozhodl o stížnosti pro porušení zákona, podané generálním prokurátorem ČSR, tak, že uvedeným usnesením soudu prvního stupně, které nabylo právní moci, byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Pro správné posouzení věci bylo třeba bezpečně zjistit, zda žalovaným skutečně náleží právo užívání bytu, nebo zda nyní užívají byt bez právního důvodu.

Z rozhodnutí MNV v P. ze 17. 8. 1948 (ve spise založeného) je patrné, že sporný byt byl přidělen podle ustanovení zákona č. 138/1948 Sb. manželu a otci žalovaných, a bylo také zjištěno, že žalovaní s ním v tomto bytě bydlili jako příslušníci domácnosti až do jeho smrti.

Ze spisu státního notářství v Nymburce sp. zn. D 1081/62 však dále vyplývá, že žalovaní nabyli dědictvím spoluvlastnictví rodinného domku čp. 980 v P.

I kdyby tedy žalovaní dříve užívali byt na základě nájemního poměru ve smyslu ustanovení § 387 a násl. zákona č. 141/1950 Sb. (jemuž nyní odpovídá právo osobního užívání bytu podle ustanovení občanského zákoníku), zaniklo by toto právo nabytím vlastnictví (§ 333 zákona č. 141/1950 Sb.) a nemohlo by se ani pozdějším zánikem práva vlastnického již obnovit.

Žalovaní sice mohli později nabýt práva užívání bytu, zda se tak však stalo, nebylo v řízení u soudu prvního stupně zjišťováno.

Jestliže tedy zrušením spoluvlastnictví odpadl právní důvod, na jehož základě žalovaní byt jako spoluvlastníci domku užívali, a jestliže by jim nevzniklo později právo na užívání bytu, pak byla dána pravomoc soudů pro rozhodování v této věci.

Pokud tedy soud prvního stupně věc z uvedených hledisek neposuzoval a neopatřil si pro své závěry dostatečná skutková zjištění, porušil zákon v ustanoveních § 6, § 7, § 120 odst. 1 a § 153 odst. 1 o. s. ř. ve vztahu k ustanovení § 132 o. z.